

Mikado 4 Tijdlijnen

Didactische tips

Enkele algemene principes

- 1 Rangschikken in de tijd veronderstelt herhalen. Daarom komen sommige prenten, of reeksen van prenten zoals de Belgische vorsten in verschillende leerjaren terug. Historici noemen dit graag 'kapstokken'. Aan koning Leopold I – een kapstok voor de 1ste helft van de 19de eeuw – hang je bv. de opkomst van de stoomlocomotief op.
- 2 Leerlingenactiviteit. De leerlingen hangen liefst zelf de prenten op. Ze doen dit met behulp van het leerwerkboek, het bronnenboek of de themamappen waar ze dezelfde prenten herkennen. Of ze gaan met behulp van de computer of de klasbibliotheek op zoek naar personen/feiten/data die hen helpen om de prenten op de juiste plaats te hangen. Een tijdries op meer dan twee meter hoogte hangt dan ook niet op de juiste plaats!
- 3 Eigen prenten. Mikado biedt een staalkaart van afbeeldingen. Het is evenwel de bedoeling dat prenten – vooral uit de omgeving van de leerlingen – worden gebruikt. Digitale fotografie opende het voorbije decennium onbegrensde mogelijkheden.
- 4 Data zijn een relatief gegeven. Ze mogen geen bron van frustratie worden: 'geschiedenis is niet alleen data van buitenleren!' Zo zijn eind- en begindata van perioden evenmin absoluut. Ondanks het feit dat Columbus in 1492 Amerika bereikte – dus vóór 1500 – hoort dit gegeven eerder bij de nieuwe tijden dan bij de middeleeuwen.
- 5 Vele prenten illustreren evoluties: van een primitieve Bell-telefoon tot smartphone, gebroeders Wright tot Airbus 380. Steek die prentjes bij elkaar. Idem voor foto's die thematisch bij elkaar horen.
Tip: laat kinderen de prenten bijeen zoeken: ook zij hebben baat om de samenhang tussen de prenten te ontdekken!

Vierde leerjaar

Ook in het vierde leerjaar blijft de **jaarlijn** belangrijk. Het **cyclische** in de natuur, de **gebeurtenissen** in de klas en op school, de **actualiteit** krijgen een plaatsje op de jaarlijn.

De tijdlijn met nadruk op de **20ste eeuw (Verleden-heden-toekomst)** kan gebruikt worden voor de snelle technische evolutie in deze periode. Vanaf het einde van de 19de eeuw komt een massa fotomateriaal ter beschikking, ook van de eigen omgeving. Wereldoorlog 1 en Wereldoorlog 2 vormen historische littekens en worden nog jaarlijks herdacht.

Ook hier kunnen de actualiteit en bijhorende problematieken een prominente plaats krijgen – vooral in de thema's

In het vierde leerjaar gaan we ook verder terug in de tijd (**de eeuwenband**), bv. sommige feestdagen verwijzen naar feiten van lang geleden. De leerlingen moeten nog geen historische periodes kennen, maar een jaartal moeten ze wel in de juiste eeuw kunnen plaatsen. Wij gebruiken de christelijke jaartelling. Sommige gebeurtenissen situeren zich voor Christus, andere na Christus.

Suggesties voor de eeuwenband en tijdlijn van de 20-21ste eeuw

Geschiedenis België

				
Julius Caesar 1ste eeuw v.C.	Romeinen in Tongeren (2 ^{de} eeuw n.C.)	Guldensporenslag (1302, 14 ^{de} eeuw)	Gravensteen (13 ^{de} -14 ^{de} eeuw)	Universiteit Leuven (16 ^{de} eeuw)

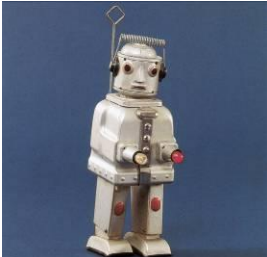

				
Eedaflegging Leopold I (21 juli 1831)	Haven van Antwerpen (19 ^{de} eeuw)	Eerste Wereldoorlog (1914-1918)	Tweede Wereldoorlog (1940-1945)	Europese Unie (nu)

Het koningshuis

						
Leopold I (1831-1865)	Leopold II (1865-1909)	Albert I (1909-1934)	Leopold III (1934-1951)	Boudewijn I (1951-1993)	Albert II (1993-)	Filip

Evoluties doorheen de geschiedenis

Kinderen en kinderrechten

					
<p>Spelende kinderen, Rome (2de eeuw)</p>	<p>Spelende kinderen (16de eeuw)</p>	<p>Speelgoed (19de eeuw)</p>		<p>Speelgoed nu</p>	
					
<p>Dorpsschool (19de eeuw)</p>	<p>kinderarbeid (19de eeuw)</p>	<p>Oprichting Unicef (1946)</p>	<p>Verdrag Kinderrechten (1990)</p>	<p>Onderwijs nu</p>	<p>Kinderarbeid nu</p>

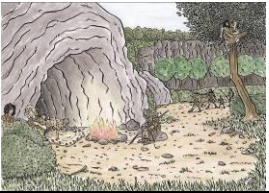

Communicatie

			
<p>Hiëroglfen (vanaf 300 v.C.)</p>	<p>Middeleeuws handschrift (11-14de eeuw)</p>	<p>Boekdrukkunst (15de eeuw)</p>	<p>e-mail (nu)</p>
			
<p>Vanaf ca. 1880</p>	<p>Vanaf ca. 1960</p>	<p>Communicatiesatelliet (vanaf 1962)</p>	<p>gsm (nu)</p>

Transport

					
Heerbaan (begin jaartelling)	Paard en kar (hier middeleeuwse kar)	Karveel (15 ^{de} eeuw)	Eerste fiets (1865)	Houten fiets met trappers (2 ^{de} helft 19 ^{de} eeuw)	Stoomlocomotief (1814)
					
Eerste auto (1885)	Stoomschepen (19 ^{de} eeuw) (hier Titanic, 1912)	Eerste vlucht Gebroeders Wright (1903)		Ruimtevaart (vanaf 1957) (hier maanlanding, 1969)	
					
Auto's – fileprobleem) (nu)	Hogesnelheidstrein (nu)	Containerschip (nu)	Grote vliegtuigen (nu) (hier Airbus 380: 850 passagiers)	Ruimtevaart (nu) (hier: Space Shuttle	

Wonen

					
Prehistorie (vóór 3500 v.C)		Ommuurd Gallisch dorp (begin jaartelling)	Rome (2 ^{de} -3 ^{de} eeuw)	Middeleeuwse steden (14 ^{de} eeuw)	Middeleeuwse dorpen (14 ^{de} eeuw)

					
Steden (nu)	Miljoenensteden (nu)	Sloppenwijken (nu)	Daklozen (nu)	Yurt (tent rondtrekkende Mongolen) (nu)	Iglo (inuïts) (nu?)

Landbouw en industrie

					
Eerste boeren (prehistorie)	Landbouw aan de Nijl (Egypte tot ca. 800 v.C)	Machines aangedreven door mensen- of dierenkracht (14 ^{de} eeuw)	Eerste fabrieken, gebruikmakend van stoomenergie (19 ^{de} eeuw)	Massaproductie (nu)	Recyclage (nu)

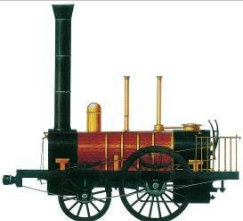

Milieuproblematiek nu

					
<p>Files</p>	<p>Afval in zee</p>	<p>Plastic berg</p>	<p>sluikstorten</p>	<p>Water (hier: uitdroging Aralmeer door irrigatie)</p>	<p>recyclage</p>

Prenten die aan bod komen in de themamappen

Speelgoed

Tip hang foto's van (ontwikkelingen van) gebruiksvoorwerpen en hun speelgoedvariant bij elkaar

					
<p>Eerste stoomlocomotief (1814)</p>	<p>Eerste auto (1885)</p>			<p>Elektriciteit in de huizen (1920)</p>	<p>Uitvinding plastic (1955)</p>
					
<p>Speelgoedtrein (1900)</p>	<p>Speelgoedauto (1903)</p>	<p>Speelgoedauto (1953)</p>	<p>Speelgoedauto (1965)</p>	<p>Elektrische speelgoedtrein (1925)</p>	<p>Legó (1958)</p>

Zie ook: Evoluties doorheen de geschiedenis / Kinderen en kinderrechten

Een andere kijk op België

Alledaagse leven vroeger en nu

					
<p>Abdij Postel (sedert 1140)</p>	<p>Doedelzak (15de eeuw)</p>	<p>Vlaamse wandtapijten (15de-16de eeuw)</p>	<p>Volksspelen (sedert 15de-16de eeuw, cfr. Brueghel)</p>	<p>Legende Tijl Uilenspiegel (16de eeuw)</p>	<p>Bedevaartsoord Scherpenheuvel (sedert 17de eeuw)</p>
					
<p>Fort Napoleon (1811)</p>	<p>Napoleontische mode (18de-19de eeuw)</p>	<p>Houten fiets met trappers (2de helft 19de eeuw)</p>	<p>Friet (sedert 19de eeuw; frietkot sedert 1960's)</p>	<p>Chocolade (19de eeuw)</p>	<p>Zinnekesparade (sedert 2000)</p>

Het natuuronderzoek van professor Sprankel

			
Carolus Linnaeus (18 ^{de} eeuw)	Monet (2 ^{de} helft 19 ^{de} eeuw)	Van Gogh (2 ^{de} helft 19 ^{de} eeuw)	Antoni Gaudi (20 ^{ste} eeuw)